

Verem (TB) ile teması olan kişiler için bilgiler

Verem (Tüberküloz) için sizinle niçin ilişkiye geçtik?

Veremli bir kişiyle temasınız olduğu belirlenmiştir. Bu, bulaşıcı bir hastalık olduğundan, vereme neden olan mikrobun size bulmuş olması riski vardır. Bu nedenle, veremin size bulaşmış veya erken verem hastalığınız olup olmadığını kontrol etmemize olanak tanımak için bazı testler yaptırmanızı tavsiye ederiz. Test sonuçlarına bağlı olarak bir tedavi veya ilerde izlenmesini önerebiliriz.

Verem nedir?

Verem, *Mikrobakterium Tüberküloz* enfeksiyonunun neden olduğu, tedavi edilebilir bir hastalıktır. Hastalık genellikle akciğerleri etkiler ama bazen vücudun, lenf bezleri, böbrekler, kemikler, vs. gibi diğer parçalarını da etkileyebilir.

Ama veremli bir kimseyi tanımıyorum!

Temasınız olan veremli kişiyi tanımayabilirsiniz. Tüm verem vakaları gizli olarak tedavi edildiği için, o kişinin kim olduğunu size söyleyemeyiz. Ancak, o kişi sorumlu davranmış ve sizi bu hastalığa maruz kalmış olan bir kişi olarak bildirmiştir.

İnsanlara verem nasıl bulaşır?

Verem mikropları, ciğerlerinde veya boğazında verem olan bir kişinin öksürerek, hapşırarak, şarkı söyleyerek veya konuşarak havaya küçük damlacıklar saçması sonucu yayılır. Bu damlacıklar başkaları tarafından nefes yoluyla alınır. Çoğu kişi, veremi sadece birlikte çok zaman geçirdiği bir kişiden kapar. Veremi, birlikte kısa veya geçici bir zaman geçirilen bir kişiden kapmak çok sıradışıdır. Verem, tabak, çanak gibi şeylerden veya telefonlardan **yayılmaz**.

Bana bulaştığını nasıl anlarım?

Yerel Göğüs Kliniklerinizde tarama testleri yapılabilir. Bu testler şunları içerir:

1. Tüberkülin Cilt Testi (aynı zamanda Mantoux testi de denir). Bu, kolunuzun iç tarafında deri altına yapılan güvenli, küçük bir iğnedir. Verem mikrobunun size bulaşmış olma olasılığını gösterir. Sonucunuzun pozitif veya negatif olarak yorumlanabilmesi için test yapıldıktan 2-3 gün sonra geri gelmeniz gerekecektir.
2. Bazen, ilk testin sonucunu yorumlamak için bir kan testi veya yeni bir tüberkülin cilt testi yapılabilir.
3. Akciğerlerinizde veremin herhangi bir kanıtının olup olmadığını bir göğüs röntgeni de gösterebilir. Bazen göğüs röntgenleri, siz daha önceden verem geçirmiş olduğunuz farkında olmasanız bile, geçmiş veremin işaretlerini gösterebilir.

BCG aşısı oldum. Bu beni korumaz mı?

BCG vereme karşı sadece kısmen koruma sağlar ve esasen çocukları korur. BCG aşısı olmuş olsanız bile verem hastalığına yakalanabilirsiniz.

Sonuçlarım negatif ise ne olur?

İlk testiniz negatif ise, bu test 2-3 ay sonra yinelenebilir. Çünkü, bağışıklık sisteminin cilt testine tepki vermesi için, vereme maruz kalıdıktan sonra birkaç hafta geçmesi gerekebilir. *O nedenle, ikinci test önerilmişse, verem enfeksiyonunuzun olmadığından emin olmak için bu teste gelmeniz çok önemlidir.* Testiniz yine negatif çıkarsa, genellikle başka bir test yaptırmanız gerekmeyecektir.

Tüberkülin cilt testi (Mantoux) sonucum pozitif çıkarsa ne olacak?

Testiniz pozitif çıkarsa, hemşirenin sizinle görüşeceği göğüs röntgeni sonucunuza ve diğer etkenlere bağlı olarak, uzman bir verem doktoruna havale edilebilirsiniz.

Pozitif bir tüberkülin cilt testi genellikle, vereme neden olan bir mikrobun size bulaşmış olduğu anlamına gelir. (Bazen, BCG aşısı olan kişilerde zayıf pozitif test sonuçları çıkabilir veya bu sonuçlar, verem enfeksiyonu ile ilgisi olmayan diğer nedenlere bağlı olabilir.) Sonucun pozitif çıkması, veremli bir kişi ile kısa süre önce temasta bulunmanız nedeniyle size enfeksiyon bulaştığı anlamına gelmeyebilir. Veremin yaygın olduğu bir ülkede yaşamışsanız, uzun bir süredir sizde enfeksiyon bulunması olasılığı yüksektir. Avustralya'da doğan kişiler arasında çok ender olsa da, dünya nüfusunun yaklaşık 3'te 1'inde verem enfeksiyonu vardır.

Sizde verem enfeksiyonu (pozitif tüberkülin cilt testi) çıkması sizde verem hastalığı olduğu anlamına GELMEZ. Ancak, verem hastalığına yakalanma doğrultusunda biraz riskinizin olduğu anlamını taşır. Bu riskin büyüklüğü, ne kadar kısa süre önce enfeksiyon kapmış olduğunuz (başka bir deyişle, kısa süre önceki bir temas sonucu enfeksiyon kapıp kapmadığınız), yaşınız ve belirli sağlık sorunlarına sahip olup olmadığınız gibi birçok etkene bağlıdır. Hemşire veya doktor bunu sizinle etraflıca görüşecektir.

Verem enfeksiyonu tedavi edilebilir mi?

Verem enfeksiyonu, ilerde verem hastalığının ortaya çıkmasını önlemede yardımcı olmak üzere tedavi edilebilir. Bu tedavi genellikle, verem hastalığı olan kişileri tedavi için kullandığımız ilacı (izoniyezid) altı ile dokuz ay süreyle her gün almayı gerektirir. Bu tedavi, verem enfeksiyonu olan kişilerde verem hastalığını önlemede yüzde 60 ile yüzde 90 arasında etkili olur. Bu tedavi, özellikle gençlerde, genellikle güvenlidir. Doktorunuz bu tedaviyi önerirse, bu tedavinin yararları veya riskleri hakkında size daha fazla bilgi verecektir.

Verem enfeksiyonum varsa bu tedaviyi görmekten başka bir seçeneğim var mıdır?

Evet. Verem hastalığına yakalanma riskiniz az ise (ve özellikle bu tedavinin yan etkilerinden etkilenme riskiniz az DEĞİLSE), 'bekle ve gör' yaklaşımını benimsemek mantıklı olabilir. Bu yaklaşımla, genellikle göğüs röntgenlerinin, gelecek iki yıl boyunca aralıklarla sürdürülmesini öneririz. Verem hastalığının bu röntgenlerin sürdürülmesi döneminde veya sonrasında meydana gelebilecek erken belirtilerinin farkına varmak ve belirtiler ortaya çıkarsa yerel Göğüs Kliniğinize gitmek önemlidir.

Daha başka sorularım varsa ne olacak?

Başka sorularınız varsa veya bu broşürdeki bilgilerden anlamadıklarınız olursa, lütfen Göğüs Kliniği'ndeki, size açıklamalar yapmakta mutlu olacak hemşire veya doktorlardan biriyle konuşun.

Verem hakkında daha fazla bilgi için lütfen Göğüs Kliniğinizden NSW Health Tuberculosis Fact Sheet'in (NSW Sağlık Bakanlığı Verem Bilgilendirme Belgesi) bir kopyasını isteyin veya şu internet sitesine girin:

<http://www.health.nsw.gov.au/Infectious/factsheets/Pages/Tuberculosis.aspx>

<http://www.health.nsw.gov.au/Infectious/tuberculosis/Pages/tuberculosis-factsheets.aspx>

(İngilizce'den başka dillerde bilgiler)

NSW'deki Göğüs Kliniklerinin ilişki bilgileri şu internet adreslerinde bulunabilir:

<http://www.health.nsw.gov.au/Infectious/tuberculosis/Pages/chest-clinics.aspx>